

[Ministeren f. Byggeri og Boligvæsen.]

Gennemførelsen af det foreliggende Lovforslag efter min Opfattelse vil gøre det upaa-krævet at ændre den frie Opsigelighed, idet Loven medfører et betydeligt Udbud af Værelser og derved fjerner nogle af Aarsagerne til, at den frie Opsigelighed kan misbruges til at paatvinge Fremlejetageren Lejeforhøjelse.

Naar det ærede Medlem endelig mener, at Forslaget kun udskyder Problemerne, forstaar jeg det slet ikke. Jeg kan ikke se andet, end at en Gennemførelse af dette Forslag vil medvirke til at faa Problemerne løst.

Det ærede Medlem Hr. Bjørner mener, ligesom Hr. Skadegaard har ment i Ungdomskommissionen, at man ved skattetekniske Midler kan skaffe en bedre Udnyttelse af den bestaaende Boligmasse. Hertil skal jeg bemærke, at Spørgsmaalet om Lettelse af Ejendomsbeskatningen for Ejendomme, i hvilke Udlejning etableres, kun delvis har noget at gøre med Problemet om Fremskaffelse af Udlejningsværelser. En Lettelse i Ejendomsbeskatningen kommer Ejeren til gode, men kan ikke have nogen Indflydelse paa, i hvilket Omfang Lejeren ønsker at stille Udlejningsværelser til Disposition. En Lettelse i Ejendomsbeskatningen vil kunne faa Betydning for Villaejeres Udlejning af enkelte Værelser, men her er Forholdet formentlig det, at der ikke opnaas et større Udbud af Værelser ved en Præmie derfor i Form af Nedsættelse af Skatten; saa længe Pengeigeligheden vedvarer, maa det tværtimod antages at være Skatteindgreb af modsat Art — altsaa Skatteforhøjelse for dem, der ikke foretager Udlejning af overtallige Værelser — der kan forventes at give Bonus. Det er bl. a. Tanker i denne Retning, der ligger til Grund for Lovforslagets Bestemmelser om Afgift af Værelser.

Det ærede Medlem, fhv. Finansminister Thorkil Kristensens Forslag, som det ærede Medlem var fremme med i Gaar, bygger paa, at Boligmisøren har sin Rod i Huslejestoppet fra 1939. Alle erkender, at det var nødvendigt at indføre dette Stop, og der er heller ikke nogen, der i Dag tør give Huslejen fri. I 1945 fandt Professorudvalget, at det var for tidligt at regulere Huslejen. Indenrigsministeriets Byggeudvalg af 1940 er i sin Betænkning af 1945 inde paa Spørgsmaalet om, paa hvilket Niveau Huslejen vil stabilisere sig efter Krigen, og udtaler, at alle Bestræbelser bør sættes ind paa at holde Førkrigstidens Lejeniveau, og dette mener Udvalget vil være muligt, saafremt Byggekostningsindekset kommer til at ligge paa

omkring 140 i Forhold til 1939; ved Rentelempelser og Skattelempelser kan Lejen i Nybyggeriet da holdes paa Niveaueet fra før Krigen, og før eller senere kan Huslejen gives fri.

Det ærede Medlem Hr. Thorkil Kristensen mener, at vi ikke kommer længere ned med Byggeindekset end til 50 pCt. over Førkrigniveaueet, men det ærede Medlem har ikke udtalt sig om, hvornaar dette vil ske, og den Afgift, han foreslaar indført til Udledning af Lejeniveaueet i de ældre Ejendomme i Forhold til de nyere, er da ogsaa kun eksempelvis fastsat til 30 pCt. Jeg kan dog ikke se, at man kan fikserer denne Afgift, før der er taget endelig Stilling til Spørgsmaalet om, hvor det vil være muligt at lægge det nye Huslejeniveau, gældende baade for de gamle og de nye Ejendomme. Hele dette Problem har jeg overdraget til Huslejeudvalget, og jeg venter ikke, at det kan løses fra i Dag til i Morgen. Hvad der derimod gerne skulde løses hurtigst muligt, er Ungdommens Boligproblem; det bør til Gengæld løses hellere i Dag end i Morgen.

Det ærede Medlem Hr. Thorkil Kristensen venter, at Gennemførelsen af hans Forslag bl. a. skal faa den Virkning, at der ad Frivillighedens Vej kommer et betydeligt Antal Værelser frem. Efter de Eksempler paa Afgiftens Størrelse, han har nævnt, tror jeg ikke, man skal vente sig alt for meget heraf. I en Lejlighed med 2 Beboere og en Husleje paa 1 500 Kr. bliver Afgiften 450 Kr. Efter Fradrag af 60 Kr. pr. Beboer bliver det Beløb, der skal erlægges, 330 Kr. Det er efter min Mening et stort Spørgsmaal, om en saa beskeden Afgift gør det nødvendigt for ret mange at foretage Udlejning.

Som Modsætning hertil vil jeg gerne opstille et Eksempel paa, hvorledes Afgiften vil blive efter Regeringens Forslag. Er den paagældende Lejlighed til 1 500 Kr. paa 6 Værelser, skal Indehaveren for at slippe for logerende betale 960 Kr. om Aaret, næsten 3 Gange saa meget som efter det ærede Medlem Hr. Thorkil Kristensens Forslag. Denne Difference vil utvivlsomt bevirke, at mange ser sig nødsaget til at undgaa Afgiften ved at stille deres overtallige Værelser til Raadighed for Boliganvisningen.

Selv om jeg ikke stiller mig afvisende over for det ærede Medlem Hr. Thorkil Kristensens Forslag, mener jeg paa den anden Side ikke, at dette uden videre kan sættes i Stedet for Regeringens, allerede af den Grund, at det forfølger andre og langt videregaaende Formaal end Regeringens Forslag, som udelukkende tager Sigte paa at hjælpe de enligstillede værelsesøgende.